

2016-7

Tilbagekaldelse af en udgangstilladelse forudsætter en konkret vurdering. Sagsoplysning

En indsat bar en T-shirt med en tekst, som en overvagtimester opfattede som en trussel. Overvagtimesteren bad den indsatte om at tage T-shirten af. Overvagtimesteren mente, at den indsattes adfærd herefter var en bevidst provokation, der skulle udløse en konfrontation. Den indsatte og flere af hans medindsatte bestred denne opfattelse. Episoden blev videoovervåget og overværet af flere medarbejdere.

Myndighederne traf efterfølgende bl.a. afgørelse om at tilbagekalde den indsattes udgangstilladelse. Myndighederne lagde i den forbindelse vægt på den indsattes adfærd under episoden med T-shirten, der blev betegnet som alvorligt truende.

Ombudsmanden var enig med Direktoratet for Kriminalforsorgen i, at der altid skal foretages en konkret vurdering af risikoen for misbrug af udgangstilladelsen i den enkelte sag om tilbagekaldelse af tilladelsen.

Ombudsmanden mente, at det var en fejl, at myndighederne i den konkrete sag ikke havde undersøgt den anfægtede beskrivelse af episoden i fængslet yderligere. Sagen kunne have været oplyst yderligere med en udtalelse fra overvagtimesterens kolleger eller ved videoovervågningsmaterialet eller begge dele afhængig af de konkrete omstændigheder.

(Sag nr. 14/05180)

Herunder gengives ombudsmandens udtalelse i sagen efterfulgt af en sagsfremstilling:

---

24. februar 2016

Strafferet
3.7

Forvaltningsret
1121.1 – 114.3 – 123.1

Ombudsmandens udtalelse

1. Afgrænsning af min undersøgelse

Min undersøgelse vedrører alene spørgsmålet om tilbagekaldelse af A's tilladelse til udgang og frigang. For så vidt angår dine klager over disciplinær overførsel af A til Politigårdens Fængsel, konfiskation af T-shirt og afslag på aktindsigt i videoovervågningsmateriale henviser jeg til mit brev af 2. april 2015.

2. Retsgrundlaget

Tilbagekaldelse af udgangstilladelse reguleres af § 49 i straffuldbyrdelsesloven (dengang senest offentliggjort som lovbekendtgørelse nr. 435 af 15. maj 2012):

”§ 49. En tilladelse til udgang kan tilbagekaldes, eller vilkårene for tilladelsen ændres, såfremt

- 1) den indsatte udebliver fra udgang eller i øvrigt ikke overholder de vilkår, der er fastsat for udgangstilladelsen i medfør af § 48, eller
- 2) nye oplysninger om den indsatte forhold giver bestemte grunde til at antage, at den indsatte vil misbruge den meddelte udgangstilladelse.”

3. Ombudsmandens vurdering

3.1. Generel kutyme for inddragelse af udgangstilladelse ved overførsel til Politigårdens Fængsel

Direktoratet har i sin udtalelse anført, at fængslets oplysning om en generel kutyme for inddragelse af udgangs- og frigangstilladelser ved overførsel til Politigårdens Fængsel bl.a. skal ses i lyset af pkt. 45 i udgangsvejledningen (vejledning nr. 9433 af 27. juni 2014 (nu vejledning nr. 9278 af 30. april 2015)):

”Ved overførsel til lukket institution kan der tillige træffes bestemmelse om tilbagekaldelse af udgang (...). Der skal i den forbindelse lægges særlig vægt på, at den indsatte typisk vil være imod overførslen med deraf følgende risiko for, at den pågældende efter udgang ikke returnerer til den lukkede institution.”

Direktoratet har oplyst, at denne regel også bruges i sager om overførsel fra en fællesskabsafdeling på et lukket fængsel til Politigårdens Fængsel.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Herudover har direktoratet henvist til en generel antagelse om, at den adfærd, der har begrundet overførslen, normalt også indikerer en risiko for udgangsmisbrug.

Direktoratet har dog oplyst, at der herudover altid skal foretages en konkret vurdering af risikoen for misbrug af udgangstilladelsen i den enkelte sag.

Jeg er enig med direktoratet i, at der altid skal foretages en konkret vurdering af risikoen for misbrug af udgangstilladelsen i den enkelte sag om tilbagekaldelse efter straffuldbyrdeslovens § 49, nr. 2.

Jeg bemærker i den forbindelse, at afgørelsen om A's overførsel fra det lukkede fængsel til Politigårdens Fængsel blev truffet efter § 28, stk. 1, nr. 1, i straffuldbyrdesloven. Efter bestemmelsen skal det vurderes, om det må anses for nødvendigt at overføre en indsat for at forebygge overgreb på medindsatte, personale eller andre i institutionen. Efter lovens § 49, nr. 2, skal det vurderes, om der er risiko for misbrug af en udgangstilladelse. Det er altså to forskellige vurderinger, der skal foretages.

Reglen i pkt. 45 i udgangsvejledningen og direktoratets generelle antagelse oplyser alene, hvad der typisk vil gælde i tilfælde af overførsel af indsatte. Hvis disse antagelser alene dannede grundlag for afgørelsen, ville en udgangstilladelse kunne tilbagekaldes, allerede fordi betingelserne for overførsel var opfyldt. Der ville således være tale om en afgørelse, hvor der ikke blev foretaget en selvstændig vurdering af risikoen for misbrug af udgangstilladelse efter § 49, nr. 2.

Direktoratet har i udtalelsen til mig oplyst, at direktoratet har gjort fængslet opmærksom på, at der altid skal foretages en konkret vurdering af risikoen for udgangsmisbrug i hver enkelt sag. Jeg foretager mig derfor ikke yderligere i den anledning.

3.2. Afgørelsen af den konkrete sag

Direktoratet har i udtalelsen af 10. juni 2015 til mig uddybet begrundelsen for afgørelsen om tilbagekaldelse af A's udgangs- og frigangstilladelse.

I udtalelsen er der således bl.a. lagt vægt på, at der var risiko for, at A fortsat ville kunne true overvagtimesteren, og at hans alvorligt truende adfærd i fængslet viste, at han ikke kunne overholde fængslets regler og personalets anvisninger, og at der dermed også var risiko for, at han heller ikke under udgang ville kunne overholde de regler og anvisninger, der var gældende for hans udgangstilladelse.

I sager af denne type kan jeg normalt ikke tilsidesætte sådanne konkrete vurderinger, da jeg ikke kan foretage dem på en anden og bedre måde end myn-

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

dighederne, som har særlige forudsætninger for at træffe afgørelser på området bl.a. i kraft af deres erfaringer med denne type sager.

Jeg kan derfor normalt kun kritisere myndighedernes afgørelse, hvis der er særlige omstændigheder i sagen. Det kan f.eks. være, hvis myndighederne ikke har undersøgt sagen godt nok.

3.3. Den konkrete sags oplysning

Jeg må lægge til grund, at direktoratet ved sin afgørelse lagde vægt på flere forhold, herunder oplysningerne i forhørsprotokollen af 27. august 2014 om, at A ikke ville efterkomme personalets anvisning om at tage T-shirten af, og at han i den forbindelse var bevidst provokerende og forsøgte at skabe konfrontation med personalet.

Jeg henviser til, at der i direktoratets udtalelse af 10. juni 2015 bl.a. er henvist til, at A's alvorligt truende adfærd i fængslet viste, at han ikke ville kunne overholde fængslets regler og personalets anvisninger. Jeg henviser også til, at der i direktoratets afgørelse af 26. november 2014 bl.a. er henvist til indholdet af forhørsprotokollen.

Jeg henviser desuden til, at direktoratet ved brev af 23. januar 2016 har oplyst, at det er korrekt, at direktoratet ved sin afgørelse bl.a. lagde vægt på A's alvorligt truende adfærd i fængslet den 26. august 2014.

A og flere af hans medindsatte har anfægtet personalets beskrivelse af episoden og bl.a. oplyst, at A var rolig, hvorimod personalet var frembrusende og hidsede sig op.

Direktoratet har i brev af 23. januar 2016 oplyst, at der findes videomateriale, der viser episoden med T-shirten den 26. august 2014. Direktoratet har også oplyst følgende:

"Direktoratet kan i den forbindelse oplyse, at videomaterialet ikke er indgået i behandlingen af sagen. Det skyldes, at sagen efter direktoratets vurdering var fuldt tilstrækkeligt oplyst på grundlag af de skriftlige oplysninger, der forelå i sagen, herunder forhørsprotokollen af 27. august 2014, der udførligt beskriver episoden med T-shirten den 26. august 2014, som tillige blev overværet af flere fængselsbetjente. Derudover har sagen været vurderet af inspektionen ved fængslet i anledning af klagen til direktoratet, og inspektionen fandt også, at sagen var tilstrækkeligt oplyst på skriftligt grundlag.

Kun hvis der havde været tvivl om bevisvurderingen, ville direktoratet have ladet videomaterialet indgå i sagen.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Afslutningsvis skal direktoratet bemærke, at direktoratet som altovervejende hovedregel træffer afgørelse på skriftligt grundlag, og at undertegnede, der har arbejdet med klientsagsbehandling i direktoratet i mange år, ikke erindrer tidligere at have set sager, hvor der udover det skriftlige grundlag, tillige forelå videomateriale. Det er således sædvanligt, at også forholdsvis bebyrdende afgørelser alene træffes på skriftligt grundlag.”

Beskrivelsen af episoden i forhørsprotokollen er udarbejdet af den samme overvagtimester, som beskeden på T-shirten var rettet imod. Det fremgår af protokollen, at andre medarbejdere var til stede. Det fremgår derimod ikke, om de andre medarbejdere var enige i overvagtimesterens beskrivelse af episoden.

Fængslets ledelse har i sin udtalelse af 1. oktober 2014 til direktoratet oplyst, at inspektionen ikke finder anledning til at betvivle rapportens ordlyd. Det fremgår ikke, om de øvrige medarbejdere, der overværede episoden, har været inddraget i denne vurdering. Det fremgår heller ikke af direktoratets afgørelse af 26. november 2014, at de øvrige medarbejdere har været inddraget i sagens oplysning.

Det er et grundlæggende princip i dansk forvaltningsret, at det påhviler den enkelte forvaltningsmyndighed selv at fremskaffe de fornødne oplysninger om en sag. En sag skal således undersøges af myndigheden så langt, som det er nødvendigt for at træffe en forsvarlig afgørelse, jf. pkt. 199 om den såkaldte officialmaksime i vejledning nr. 11740 af 4. december 1986 om forvaltningsloven.

Hvad der kan anses for en fuldt forsvarlig oplysning af en sag, afhænger i nogen grad af sagens karakter. I almindelighed antages det, at kravene til undersøgelsernes udstrækning og sikkerheden for de relevante oplysningers rigtighed øges, jo mere betydningsfulde eller indgribende afgørelser der er tale om, jf. Kaj Larsen m.fl., Forvaltningsret, 2. udgave (2002), s. 453.

Endvidere er en forvaltningsmyndighed forpligtet til at anvende det eller de lovlige sagsoplysningsmidler, som i den konkrete sag er relevante for at oplyse sagen tilstrækkeligt. Dette kan også omfatte optagelser fra videokameraer. Jeg henviser i den forbindelse til Folketingets Ombudsmands beretning for 2005, s. 223 (s. 239).

Jeg mener, at det er en fejl, at myndighederne i den konkrete sag ikke undersøgte den anfægtede beskrivelse af episoden yderligere. Dette kunne være sket ved at anmode overvagtimesterens kolleger, der overværede episoden, om en udtalelse eller ved at bruge videoovervågningsmaterialet. Afhængig af de konkrete omstændigheder kunne der også være behov for at inddrage såvel en udtalelse fra kolleger som videoovervågningsmaterialet.

OMBUDSMANDENS UDTALELSE

Jeg har ved min vurdering lagt vægt på, at tilbagekaldelse af en udgangs- og frigangstilladelse er en afgørelse af indgribende karakter, da den begrænser den indsatte personlige frihed.

Jeg har også lagt vægt på, at overvagtimesterens vurdering af A's adfærd i den konkrete situation synes at være indgået med betydelig vægt i afgørelsen om inddragelse af hans udgangs- og frigangstilladelse, og at overvagtimesterens beskrivelse af adfærden er anfægtet af A og andre indsatte i forbindelse med klagen over afgørelsen.

Som situationen er beskrevet i sagen, kan det således tænkes, at overvagtimesterens kolleger eller videomaterialet – også selvom det kun omfatter billeder og ikke lyd – kunne have bidraget til at be- eller afkræfte overvagtimesterens vurdering af situationen. Endelig har jeg lagt vægt på, at myndighederne har haft umiddelbar adgang til enten at indhente en udtalelse fra overvagtimesterens kolleger eller benytte videoovervågningsmaterielet.

Jeg foretager mig ikke yderligere i den anledning, da A er løsladt.

3.4. Den konkrete sags begrundelse

Den konkrete vurdering, som fremgår af direktoratets udtalelse af 10. juni 2015, burde efter min opfattelse være kommet til udtryk i fængslets og direktoratets afgørelser om tilbagekaldelse af A's udgangs- og frigangstilladelse.

Jeg henviser i den forbindelse til, at det fremgår af forvaltningslovens § 24, stk. 1, at en begrundelse skal angive de hovedhensyn, som har været bestemmende for skønsudøvelsen, i det omfang afgørelsen beror på et administrativt skøn.

Sagsfremstilling

Fængslet traf den 27. august 2014 bl.a. afgørelse om tilbagekaldelse af retten til udgang/frigang for A. Afgørelsen blev ikke særskilt begrundet i forhørsprotokollen.

Forløbet med T-shirten er beskrevet på s. 1 f. i forhørsprotokollen:

”Dags aften er jeg tjenestegørende på afd. (...), hvor flere indsatte opholder sig i fællesrummet. Deriblandt indsatte A. Jeg ser, at A er iført en t-shirt, hvor (...) følgende tekst er påtrykt: ‘Never Send A Sheep to kill a Wolf’ og på ryggen står der med store bogstaver ‘(indsatte) A vs (overvagtimester) B 7-0’.

Dette finder undertegnede meget provokerende og grænseoverskridende, hvorfor jeg går ud på gangen og spørger indsatte, hvorfor han har en t-shirt på med mit navn påtrykt. Til dette svarer han, ‘du er måske den eneste, der hedder B’. Dette får de andre indsatte til at grine højlydt. Jeg fortæller indsatte, at jeg ikke vil have, at mit navn figurerer på den måde, og jeg derfor må bede ham om at aflevere t-shirten, og at den herefter vil blive henlagt på depotet. Han siger, at det kan jeg ikke bestemme, og han vil ikke tage den af og aflevere den. Jeg gør ham opmærksom på, at han skal følge personalets anvisning, og hvis ikke han vil det, er han ikke længere egnet til fællesskab, og jeg vil derfor udelukke ham fra fællesskab på egen celle.

Indsatte går herefter ned mod sin egen celle. Jeg følger ham derned, hvilket får ham til at stoppe op og sige ‘du skal ikke følge efter mig, jeg skal nok selv komme med den’. Jeg gør ham det klart, at det ikke er noget han bestemmer, og jeg følger med ham, og han skal aflevere t-shirten til mig. Indsatte siger meget provokerende ‘jeg går ingen steder, så længe du står der, og hvad vil du gøre ved det’. Jeg fortæller indsatte, at såfremt han ikke vil efterkomme mine anvisninger og gå ned på cellen og tage t-shirten af, vil der blive brugt magt i form af peberspray. Indsatte går herefter ned på sin celle og skifter t-shirt.

Det var meget tydeligt, at det var en bevidst konfliktsøgende provokation, der skulle udløse en konfrontation med mig.

Tilstedeværende medarbejdere:

FB. (...) FB. (...), Fb (...) FB (...) og Ovm. B

Hvilke foranstaltninger er truffet i anledning af episoden:

T-shirten er inddraget medfølger rapport

B

Overvagtimester”

BILAG – SAGSFREMSTILLING

Det fremgår også af forhørsprotokollen, at A ”finder det meget mærkeligt, da episoden jo ikke var noget særligt”.

Det fremgår af sagen, at episoden, hvor A blev bedt om at tage T-shirten af, blev optaget af fængslets videoovervågningskamera. Det fremgår også, at materialet fra videoovervågningskameraet ikke indgik i sagens oplysning.

Du og A klagede til Direktoratet for Kriminalforsorgen over tilbagekaldelsen.

I brev af 11. september 2014 skrev A bl.a.:

”Han beordrer mig derefter til at tage [T-shirten] af og aflevere den til ham. Jeg spørger ham, om han så ikke kan med noget på skrift om, at man ikke må bære sådanne T-shirts, da det efter min opfattelse ikke er imod reglerne. Han svarer, at hvis jeg ikke følger hans anvisninger, bliver jeg udelukket for fællesskabet på min celle. Jeg går derefter ind mod min celle for at tage T-shirten af, og B følger med. Jeg fortæller ham, at jeg nok skal tage den af og aflevere den til ham, men at han ikke behøver [at] følge efter mig ind på cellen. Det får tilsyneladende B til at hidse sig op, for han råber derefter, at her er det ham, der bestemmer, og det næste bliver, at jeg vil få peber! Til det svarer jeg, at han ikke får noget ud af at råbe mig lige ind i hovedet, og at jeg desuden allerede har sagt, at jeg nok skal aflevere den til ham. Jeg ønsker blot ikke, at han følger efter mig ind på cellen. Derefter vender jeg mig om og går ind på cellen og skifter T-shirt og afleverer den anden til B.”

A har også indsendt udtalelser fra medindsatte, der overværede episoden. Det fremgår bl.a. af udtalelse underskrevet af C, at ”B er meget frembrusende”.

I udtalelse underskrevet af D fremgår:

”Jeg står i stuen, da A kommer gående [ind] med fire vagter efter sig, som med hævede stemmer beordrer ham til at tage sin T-shirt af. A siger roligt, at han nok skal efterkomme dette, men at de ikke behøver at følge efter ham. Dette får vagterne til at hidse sig op, og B truer her A. Ordret siger han, hvis du ikke smider T-shirten får du peber, og herefter spørger A stadig helt roligt, om han truer ham, fordi han ikke vil smide trøjen i stuen. Det virker meget uprofessionelt, at man kører en simpel ting som en konfiskation af en T-shirt op til en magtanvendelse og står og råber og smider trusler ud helt ubegrundet, når A jo havde indvilget i at aflevere T-shirten.”

I klage af 16. september 2014 til direktoratet anførte du, at A ikke havde haft disciplinære sager under sin mere end 2 år lange afsoning, og at den bureau-

BILAG – SAGSFREMSTILLING

kratiske kamp med overvagtmasteren ikke kunne antages at medføre risiko for udgangsmisbrug, idet episoden med overvagtmasteren alene havde relation til indsattes forhold i fængslet. T-shirten og episoden omkring T-shirten havde ingen betydning for afviklingen af udgang og frigang. A havde således problemfrit passet sin uddannelse, og der var intet, der tydede på, at episoden ville ændre herpå.

I udtalelse af 20. oktober 2014 til direktoratet skrev fængslet, at det er kutyme ved overførsel til Politigårdens Fængsel, at retten til frigang og udgang tilbagekaldes, således at udgangene ikke opspares. Fængslet bemærkede, at det som altovervejende udgangspunkt ikke er muligt at afvikle udgang eller frigang fra Politigårdens Fængsel. Fængslet skrev desuden, at inspektionen ikke fandt anledning til at betvivle ordlyden af rapporten om episoden i forhørsprotokollen.

Direktoratet tiltrådte i sin afgørelse af 26. november 2014 fængslets tilbagekaldelse af A's tilladelse til udgang og frigang. Direktoratet lagde ved sin afgørelse navnlig vægt på indholdet af forhørsprotokollen af 27. august 2014, fængslets udtalelse i sagen, og at A havde status af negativt stærk indsat. Derudover lagde direktoratet vægt på, at flere af de syv sager, som angiveligt lå til grund for episoden med T-shirten, vedrørte klagesager i relation til hans udgangstilladelse.

I din klage af 1. december 2014 til ombudsmanden henviste du til din klage til direktoratet.

Den 2. april 2015 bad jeg direktoratet og fængslet om en udtalelse. Jeg bad direktoratet og fængslet om bl.a. at uddybe begrundelsen for, at episoden med T-shirten gav bestemte grunde til at antage, at den indsatte ville misbruge den meddelte udgangstilladelse, og om, at myndighederne i den forbindelse udtrykkeligt tog stilling til det, som du havde anført i klagen til direktoratet.

Jeg anmodede endvidere direktoratet om at forholde sig til, om det, som fængslet havde anført om en generel kutyme for inddragelse af udgangs- og frigangstilladelser ved overførsel til Politigårdens Fængsel, kunne antages at være i overensstemmelse med kravet i straffuldbydelseslovens § 49, nr. 2, om, at der skal foreligge bestemte grunde til at antage, at den indsatte vil misbruge sin udgangstilladelse.

Fængslet har i udtalelse af 28. maj 2015 bl.a. oplyst:

”Det er fængslets holdning, at man ved en disciplinær overførsel til Politigårdens Fængsler ikke er egnet til at afvikle udgang, idet dette implicit ligger i overførslen og vurdering af formålet hermed.

BILAG – SAGSFREMSTILLING

Indsatte, der er placeret på Politigårdens Fængsler, afsoner under langt mere restriktive rammer sammenholdt med afsoning på en almindelig fællesskabsafdeling, som indsatte kom fra. Det må derfor ligeledes formodes, at dette udgør en risiko i forhold til udgangsmisbrug i form af udeblivelse.

Det kan derfor oplyses, at episoden med T-shirten ikke isoleret gav bestemte grunde til at antage, at indsatte ville misbruge udgangstilladelsen, men der henvises til ovenstående formodning sammenholdt med fængslets vurdering af, at man ikke er egnet til at afvikle udgang, når man er disciplinært overført til Politigårdens fængsler. At indsatte ikke tidligere har haft disciplinære sager og ej heller har misbrugt udgangstilladelsen ændrer ikke ved ovennævnte vurdering.”

Direktoratet har i sin udtalelse af 10. juni 2015 bl.a. oplyst, at

”(…) tilbagekaldelse af udgangstilladelse, er en fremadrettet forebyggende foranstaltning, der har til formål at imødegå risikoen for udgangsmisbrug.

Udgangspunktet er, at der er en øget risiko for misbrug af udgang i forbindelse med overførsel til Politigårdens Fængsel, jf. formodningsreglen, der gælder ved overførsel fra åbent til lukket fængsel, og som er omtalt nedenfor under punkt 2.

Det forhold, at A ikke tidligere havde haft disciplinære forhold i fængslet, ændrer ikke ved, at det efter direktoratets opfattelse må lægges til grund, at han den 26. august 2014 optrådte alvorligt truende overfor overvagtimesteren i et bevidst forsøg på (...) at påvirke overvagtimesteren til fremover at træffe afgørelser til den indsattes fordel.

En sådan adfærd giver efter direktoratets opfattelse bestemte grunde til at antage, at han fremadrettet ville misbruge sin udgangstilladelse. Dels var der risiko for, at han under udgang fortsat ville kunne true overvagtimesteren. Men hans alvorligt truende adfærd i fængslet viste også, at han ikke kunne overholde fængslets regler og personalets anvisninger, og dermed var der også risiko for, at han heller ikke under udgang ville kunne overholde de regler og anvisninger, der var gældende for hans udgangstilladelse.

Det forhold, at han hidtil havde passet sin uddannelse, ændrer ikke ved, at episoden i fængslet den 26. august 2014 fremadrettet udgjorde en risiko for udgangsmisbrug, især når man ser på episodens alvor.

BILAG – SAGSFREMSTILLING

Selv hvis det geografisk havde været muligt at afvikle frigang fra Politigårdens Fængsel, ville risikoen for misbrug af frigangstilladelsen have været for stor, jf. ovenfor.

Ad 2:

Det fremgår bl.a. af udgangsvejledningens pkt. 45, at der ved overførsel fra åbent til lukket fængsel kan træffes bestemmelse om tilbagekaldelse af udgang. Der skal i den forbindelse særlig lægges vægt på, at den indsatte typisk vil være imod overførslen med deraf følgende risiko for, at den pågældende efter udgang ikke returnerer til den lukkede institution.

Denne formodningsregel kan efter direktoratets opfattelse bruges analogt ved overførsel af negativt stærke indsatte fra en fællesskabsafdeling i et lukket fængsel til Politigårdens Fængsel. Politigårdens Fængsel er et arresthus med et meget restriktivt og kontrolleret regime sammenlignet med en fællesskabsafdeling i et lukket fængsel. Der henvises til vedlagte husorden for Politigårdens Fængsel.

Der er derfor – på samme måde som ved overførsel fra åbent til lukket fængsel – en formodning for, at den indsatte er imod overførslen med deraf følgende risiko for, at den indsatte ikke vender tilbage til Politigårdens Fængsel efter udgang.

Der skal dog altid foretages en konkret vurdering i hver enkelt sag. I A's sag medførte formodningsreglen og den konkrete misbrugsvurdering, jf. ovenfor, at hans tilladelse til udgang og frigang blev tilbagekaldt.

Når fængslet oplyser, at der er en generel kutyme for inddragelse af udgangs- og frigangstilladelser ved overførsel til Politigårdens Fængsel, skal det efter direktoratets opfattelse dels ses i lyset af formodningsreglen, og dels i en generel antagelse om, at den adfærd, der har begrundet overførslen, normalt også indikerer en risiko for udgangsmisbrug.

Direktoratet har dog gjort fængslet opmærksom på, at der herudover altid skal foretages en konkret vurdering af risikoen for udgangsmisbrug i hver enkelt sag.”

I supplerende høring af 18. december 2015 bad jeg direktoratet om at bekræfte min forståelse af, hvad direktoratet havde lagt vægt på ved sin afgørelse, og oplyse, om myndighederne ville have umiddelbar adgang til videomaterialet fra videoovervågningskameraet, der viser episoden med T-shirten.

Jeg rejste også spørgsmål om, hvorfor myndighederne i den konkrete sag ikke inddrog videomaterialet fra videoovervågningskameraet ved behandlingen af klagen over tilbagekaldelsen af udgangs- og frigangstilladelsen.

BILAG – SAGSFREMSTILLING

Følgende fremgår bl.a. af direktoratets udtalelse af 23. januar 2016:

”Direktoratet kan oplyse, at det er korrekt, at direktoratet ved sin afgørelse bl.a. lagde vægt på A’s alvorligt truende adfærd i fængslet den 26. august 2014.

Det er endvidere korrekt, at der findes videomateriale, der viser episoden med T-shirten den 26. august 2014.

Direktoratet kan i den forbindelse oplyse, at videomaterialet ikke er indgået i behandlingen af sagen. Det skyldes, at sagen efter direktoratets vurdering var fuldt tilstrækkeligt oplyst på grundlag af de skriftlige oplysninger, der forelå i sagen, herunder forhørsprotokollen af 27. august 2014, der udførligt beskriver episoden med T-shirten den 26. august 2014, som tillige blev overværet af flere fængselsbetjente. Derudover har sagen været vurderet af inspektionen ved fængslet i anledning af klagen til direktoratet, og inspektionen fandt også, at sagen var tilstrækkeligt oplyst på skriftligt grundlag.

Kun hvis der havde været tvivl om bevisvurderingen, ville direktoratet have ladet videomaterialet indgå i sagen.

Afslutningsvis skal direktoratet bemærke, at direktoratet som altovervejende hovedregel træffer afgørelse på skriftligt grundlag, og at undertegnede, der har arbejdet med klientsagsbehandling i direktoratet i mange år, ikke erindrer tidligere at have set sager, hvor der udover det skriftlige grundlag, tillige forelå videomateriale. Det er således sædvanligt, at også forholdsvis bebyrdende afgørelser alene træffes på skriftligt grundlag.”